

Handläggare
Anita Ibric
08-508 285 58

Till
Trafiknämnden
2018-06-14

Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms stad. Förslag till ändringar

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden hemställer till kommunfullmäktige att fastslå förslag till ändringar i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.

Jonas Eliasson
Förvaltningschef

Fredrik Alfredsson
Avdelningschef

Sammanfattning

Polismyndigheten har inkommit med önskemål om ett införande av förbud mot tillfällig försäljning i Globenområdet av ordnings- och säkerhetsskäl. Trafikkontoret anser dessutom att det är nödvändigt att revidera de lokala ordningsföreskrifterna rörande uppställningar av containrar, affischering, förtäring av alkohol samt tillfällig försäljning inom Stockholms stad. Stadens offentliga platser har blivit ett alltmer attraktivt utrymme för bland annat reklam och annonsering varför kontoret vill förtydliga vad som gäller vid nyttjande av offentlig plats i vår fortsatt växande stad.

Bakgrund

En av anledningarna till att trafikkontoret önskar få till en ändring i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna är att Polismyndigheten kommit med önskemål om att det i föreskrifterna ska finnas stöd för Polismyndigheten att avhysa personer som bedriver tillfällig

försäljning inom Globenområdet, eftersom Polismyndigheten uppmärksammat att oordning förelegat och att bland annat evenemangsbesökande upplevt otrygghet.

Av trafiksäkerhets- och ordningsskäl råder det på vissa föreskrivna platser i Stockholms stad ett krav på tillstånd även för tillfällig försäljning. I den nuvarande formuleringen av föreskriften framgår att det med tillfällig försäljning avses sådan gatuförsäljning samt demonstration av varor som tar offentlig plats i anspråk endast tillfällig och i obetydlig omfattning. I vissa fall bör det av ordningsskäl finnas möjlighet att i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna efter önskemål av exempelvis Polismyndigheten införa ett förbud mot tillfällig försäljning i syfte att främja ordning och säkerhet för de som vistas i ett specifikt område. Vad som i sådana fall bör vara avgörande är i vilken mån försäljningen hindrar gångtrafik. Hänsyn kan även tas till hur stor del av gatans bredd som tas i anspråk. Bedömning ska även göras mot bakgrund av hur intensiv gångtrafiken är på platsen.¹ Självfallet bör en bedömning göras i varje enskilt fall.

Kravet på tillstånd för exempelvis byggsäckar på offentlig plats motiveras av att ett obegränsat användande av marken för något annat ändamål än det vilket den i första hand är avsedd för kan orsaka påtagliga störningar i trafiken, den allmänna ordningen eller säkerheten.

Stadens offentliga platser har blivit ett alltmer attraktivt utrymme för reklam och annonsering varför kontoret vill förtydliga vad som gäller vid nyttjande av offentlig plats i vår fortsatt växande stad. Syftet med de föreslagna ändringarna är att det ska finnas en tydligare reglering som fångar upp olika typer av situationer avseende nyttjandet av offentlig plats i de fall nyttjandet i sig inte överensstämmer med det ändamål som platsen upplåtits för enligt detaljplan.

Reklamskyltar sätts upp för att de ska synas samt läsas av så många som möjligt. Syftet är att reklamen ska dra till sig uppmärksamhet, vilket mestadels står i konflikt med kommunens intressen att skyltar ska anpassa sig till stadsbilden. Dominerande och uppmärksamhetskrävande reklamskyltar kan påverka stadsbilden och kulturmiljövärden negativt. Många gånger kan det även bli ett främmande och störande inslag i miljöer som inte är lämpade för sådan reklam. För

att kommunen, i egenskap av förvaltare av den offentliga platsen, ska kunna bevaka sina intressen i högre grad är det av vikt att det i ordningsföreskrifterna framgår tydligare vilka typer av uppsättningar som anses vara godtagbara utan polistillstånd.

Enligt Stockholms stads föreskrifter avseende affischering råder tillståndskrav från Polismyndigheten för de fall någon avser att sätta upp anslag på husväggar, stuprör, staket, stolpar, gång-, cykel eller körbanor eller liknande som vetter mot eller utgör en del av offentlig plats.

Trafikkontoret har upplevt att det ibland har missuppfattats vad som i föreskriften, avseende affischering, menas med att polistillstånd inte behövs för att sätta upp anslag på tavlor, pelare eller andra liknande anordningar som är avsedda för detta ändamål. För att göra det lättare att nå ut med kultur- och evenemangsinformation i det offentliga rummet har staden ett antal fria affischeringsytor där det går att affischera avgiftsfritt. Polistillstånd behövs således inte för att sätta upp anslag på dessa ytor, däremot krävs fortfarande polistillstånd för att sätta upp reklamvittriner, både analoga och digitala.

Det råder inget lagstadgat förbud mot att förtära alkohol på offentlig plats. Istället har regeringen genom förordning gett kommunen rätten att själva besluta om hur kommunen vill reglera om alkoholförtäring på offentlig plats. Trafikkontoret bedömer att en ändring av nuvarande formulering avseende alkoholförtäringförbud bör göras för att förbudet ska fungera som avsett: ordet ”starköl” bör ersättas med ”drycker med alkoholhalt överstigande 3,5 %”.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret vill till stöd för förslaget på ändringar i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna framföra följande motiveringar. Bilaga 2 avser att ge ökad förståelse för de föreslagna ändringarna i bilaga 1. I bilaga 1 om de föreslagna ändringarna refereras till nio olika kartbilagor som härrör till de nuvarande allmänna lokala ordningsföreskrifterna. Då dessa bilagor endast är kartor finns de inte bilagda till de föreslagna ändringarna.

Revidering av 8 § avseende containrar och liknande behållare

Enligt ordningslagens (1993:1617) 3 kap. 1 § krävs i allmänhet tillstånd när offentlig plats utnyttjas som upplagsplats, exempelvis för byggmaterial. Trafikkontoret anser att föreskriften även ska innefatta uppställning av säckar för byggmaterial, så kallade big bags. Denna alltmer förekommande företeelse är tillståndspliktig enligt ordningslagen och bör således omfattas av det som stadgas i 8 § i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms stad. Sådana uppställningar medför ofta framkomlighetsproblem för trafikanter, dessutom utgör även dessa ett otrevligt inslag i stadsbilden, en brandsäkerhetsrisk och en uppenbar risk för nedsmutsning och skadegörelse. Precis som containrar ska säckarna märkas med ägarens namn, adress, person eller organisationsnummer. Detta underlättar möjligheterna för Polismyndigheten att beivra uppställningar i strid mot kommunens villkor för upplåtelsestillståndet eller då tillståndet gått ut och uppställningen fortsatt står kvar.

Revidering av 10 § avseende uppsättande av banderoller, skyltar, dekorationer och reklamanordningar

Trafikkontoret önskar att det i ovan rubricerad föreskrift tydliggörs att samtliga typer av uppsättningar av diverse reklamanordningar som befinner sig på eller vetter ut mot offentlig plats är tillståndspliktiga. Vidare bör det i föreskriften framgå att de i föreskriften angivna anordningar som en näringsidkare sätter upp på byggnad där rörelsen bedrivs och som har anknytning till rörelsen undantas från kravet på tillstånd av Polismyndigheten.

Revidering av 11 § gällande affisivering

Trafikkontoret anser att lydelsen i rubricerad föreskrift inte stämmer överens med stadens syfte med regleringen. I nuvarande text kan det tolkas som att projicerade anslag får sättas upp utan tillstånd av Polismyndigheten. Stadens intention är i själva verket att reglera att projicerade budskap ska kräva polistillstånd om det avbildas på offentlig plats. Intentionen är att reglera de fall då en avbildning sker på offentlig plats, exempelvis när en affär projicerar sitt varumärke på gångbanan. Det är således inte själva redskapet som projicerar utan avbildningen som redskapet projicerar på marken som bör omfattas av tillståndsplikten.

I syfte att undvika tolkningsproblem önskar trafikkontoret även att revidering i föreskriften avseende fria affischeringsytor sker så att det tydligt framgår att tillstånd inte krävs för att sätta upp anslag på stadens fria affischeringsytor. Kontoret anser att nuvarande

formulering lämnar öppet för olika typer av tolkningar.

Revidering av 15 § gällande förtäring av alkohol

I nuvarande föreskrift framgår att spritdrycker, vin och starköl inte får förtäras på de i föreskriften angivna platserna. Trafikkontoret föreslår en utvidgning av vilka alkoholhaltiga drycker som bör omfattas av förbudet. Istället för ”starköl” bör det i föreskriften stå ”övriga alkoholhaltiga drycker överstigande 3,5 volymprocent”. Tidigare har det framstått som oklart när det begränsats till starköl eftersom det finns andra alkoholhaltiga drycker som överstiger 3,5 volymprocent.

Revidering av 16 § avseende tillfällig försäljning

Trafikkontoret anser att upplägget i föreskriften bör förtydligas och därför har de bilagda kartorna uppdaterats för att bättre stämma överens med dagens stadsbild.

Vidare har den lokala Polismyndigheten vid Globen framfört önskemål om att det bör införas ett begränsat område där förbud mot tillfällig försäljning ska råda. I dagsläget finns det ett tydligt behov av ett begränsat förbudsområde för tillfällig försäljning i Globenområdet. För att Polismyndigheten ska kunna upprätthålla den allmänna ordningen på offentlig plats bör det finnas stöd för ett generellt förbud mot tillfällig försäljning vid arenor i samband med evenemang. Den tillfälliga försäljningen skapar oordning bland de besökande, eftersom det blir särskilt trafikerat i området i samband med evenemangen.

Polismyndigheten har för kontoret påtalat att det finns en problematik med tillfällig försäljning som skapar oordning samt otrygghet för bland annat evenemangsbesökande på den aktuella platsen. Ett återkommande problem har varit att det har förekommit tillfällig biljettförsäljning som bidragit till att de som vistas i den ordinarie kön till biljettkontoret känt sig otrygga. Det har därför varit nödvändigt att ha ordningsvakter på plats när polis inte varit närvarande. Polismyndigheten har därför kommit med ett kartförslag över ett eventuellt begränsningsområde vari förbud mot tillfällig försäljning bör gälla.

Trafikkontoret anser att förbudet bör begränsas till att avse ett geografiskt begränsat område där det är särskilt påkallat av ordningsskäl även när evenemang inte förekommer. Detta område bör vara så väl tilltaget att personer som regelbundet bedriver

tillfällig försäljning där inte har något fortsatt incitament att fortsätta göra det. Se bilaga 3.

Revidering av 27 § om överträdelse av lokal ordningsföreskrift

Polismyndigheten har även framfört önskemål om att det i ovan rubricerad föreskrift införs reglering om vad som gäller vid överträdelse av en lokal ordningsföreskrift. Därför föreslår trafikkontoret att det förs in en formulering i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna som möjliggör för Polismyndigheten att ingripa vid en eventuell överträdelse.

Jämställdhetsanalys

Tidigare forskning har visat att kvinnor och män upplever trygghet i offentliga miljöer olika och att kvinnor i högre grad begränsar sin rörlighet på grund av upplevd otrygghet. Kontoret bedömer att ett förbud mot tillfällig försäljning samt utökning av alkoholförtäringförbudet kan bidra till att öka den upplevda tryggheten på dessa platser vilket stärker både mäns och kvinnors möjlighet att vistas ute i samband med evenemang.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att trafiknämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som förslag på ändringar i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna för Stockholms stad och hemställer till kommunfullmäktige att fastslå ändringarna.

Slut

Bilagor

1. Kommunal författningssamling för Stockholm, förslag till ändringar
2. Nuvarande allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms stad
3. Kartbilaga på områden gällande tillfällig försäljning där polistillstånd krävs samt där förbud mot tillfällig försäljning råder